

→ P. Przewodniczący - A. Kuczerka → alt
→ P. IP → pismo o nymie de jst wrocławski
→ P. PA → sol/w to DT

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW,
FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Warszawa, 26 października 2021 roku

Sprawa: Stanowisko Zgromadzenia Ogólnego
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 2 września 2021 r.

Znak sprawy: ST1.4761.54.2021

Kontakt: Kancelaria MF
tel. +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Piotr Kuczera
Przewodniczący Śląskiego Związku
Gmin i Powiatów

Szanowny Panie Przewodniczący,

W odpowiedzi na Pana pismo skierowane do Prezesa Rady Ministrów i Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze stanowiskiem Zgromadzenia Ogólnego Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 2 września 2021 r. w sprawie *konsekwencji finansowych wprowadzenia pakietu rozwiązań legislacyjnych pn. Polski Ład dla budżetów jednostek samorządu lokalnego* uprzejmie informuję.

Ministerstwo Finansów prowadzi stały monitoring sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego (JST). Co warto podkreślić w okresie pandemii, dzięki rządowym działaniom anty kryzysowym utrzymano potencjał lokalnej bazy ekonomicznej, który miał korzystny wpływ na poziom dochodów JST w roku 2020. Jednostki samorządu terytorialnego w tym czasie wypracowały nadwyżkę budżetową w wysokości 5,7 mld zł (mimo planowanego deficytu na poziomie ponad 20 mld).

W I półroczu 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego wykazały nadwyżkę budżetową w kwocie 22,4 mld zł, a nadwyżka bieżąca wynosi prawie 23 mld zł. W tym okresie do gmin, powiatów i województw przekazano z tytułu subwencji ogólnej ponad 40,7 mld zł – o 4,8 proc. więcej niż w analogicznym okresie 2020 r.

Wdrożenie działań *Polskiego Ładu*, które będą miały wpływ na sferę funkcjonowania samorządu terytorialnego, wiązało się z koniecznością wprowadzenia zmian w systemie finansów samorządu terytorialnego.

W uchwalonej w dniu 14 października 2021 r. ustawie o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, zawarto rozwiązania,

mf Ministerstwo
Finansów

ul. Świętokrzyska 12 00-916 Warszawa
tel.: +48 22 694 55 55 • fax: +48 22 694 36 84 • e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

1/3

Śląski Związek Gmin i Powiatów
w Katowicach
Wpi. dn. 26.10.2021
L.dz. 550

z jednej strony - realizujące wprost postanowienia programu *Polski Ład*, z drugiej zaś - zapewniające dostosowanie systemu finansów samorządu terytorialnego do wyzwań, związanych z wdrożeniem tego programu, zwłaszcza w obszarze zmian w systemie podatkowym.

Na mocy ww. ustawy wprowadzone zostały również rozwiązania stabilizujące i wzmacniające finanse samorządów, które sprawią, że ich dochody będą bardziej stabilne i mniej narażone na cykliczność i wprowadzane zmiany legislacyjne. Korzystne dla JST będzie określenie z góry, przed rozpoczęciem roku budżetowego, kwot ich dochodów, które to kwoty nie będą się zmieniały przez cały rok, niezależnie od koniunktury gospodarczej roku budżetowego, czy terminów rozliczeń podatków. Ułatwi to samorządom planowanie oraz realizowanie budżetów. System finansów samorządowych został uzupełniony o dodatkową regułę zapewniającą długookresową stabilizację w zakresie wpływów podatkowych. Jeśli dochody z PIT i CIT w danym roku spadną poniżej ustalonego, referencyjnego poziomu, samorzady otrzymają zwiększoną subwencję rozwojową, która będzie kompensować ewentualne spadki. Dzięki takim rozwiązaniom sytuacja finansowa samorządów będzie bardziej niezależna od zmian systemowych i stabilniejsza.

Mechanizm korekcyjno-wyrównawczy oparty został na bieżących wpływach z PIT i CIT, co skutkować będzie lepszym dopasowaniem wysokości subwencji i wpłat dokonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego do aktualnej sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

Wprowadzona została - od roku 2023 - nowa część subwencji ogólnej - część rozwojowa, która zapewni stałe wsparcie samorządom o charakterze inwestycyjnym. Jej podział na poszczególne jednostki będzie odbywał się na podstawie zobiektywizowanego algorytmu. Szczegółowy algorytm podziału będzie uwzględniał kluczowe parametry, jakimi są: poziom wydatków majątkowych JST oraz liczba mieszkańców.

Wprowadzono rozwiązania przejściowe w zakresie zwiększenia elastyczności zarządzania budżetami na skutek zmiany reguł fiskalnych obowiązujących samorzady.

Uelastycznienie zarządzania budżetami JST nastąpi poprzez dostosowanie reguł fiskalnych obowiązujących samorzady (art. 242 i 243 ustawy o finansach publicznych) w związku z potrzebą wspierania gospodarki w walce z pandemią i w procesie wychodzenia z niej. Przede wszystkim:

- w latach 2022-2025 nastąpi zmiana podejścia do rozliczenia reguły równoważenia budżetu bieżącego – z rozliczenia jednorocznego na średniookresowe (4 lata),
- w 2022 r. możliwe będzie równoważenie wydatków bieżących wolnymi środkami w rozumieniu art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.

Dzięki dobrej sytuacji budżetowej jeszcze w 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymają, na poczet wydatków przyszłorocznych, dodatkowe środki w wysokości 8 mld zł, jako uzupełnienie subwencji ogólnej z przeznaczeniem na realizację zadań własnych. Podział tych środków nastąpi proporcjonalnie do planowanych na 2022 r. dochodów z tytułu udziału w PIT, z uwzględnieniem poziomu zamożności.

W 2022 roku po wprowadzeniu Polskiego ładu oraz rozwiązań stabilizujących i wzmacniających finanse JST, łączne dochody wszystkich JST z tytułu PIT i CIT (po uzupełnieniu o dodatkowe środki w kwocie 8 mld zł) będą wyższe o 10,3 proc., od dochodów prognozowanych przez same JST przed ogłoszeniem Polskiego ładu, a żadna jednostka w 2022 r. nie będzie miała mniejszych dochodów niż prognozowała przed Polskim ładem.

Gminy oraz powiaty, pismem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 14 października 2021., zostały poinformowane o wysokości przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2022 rocznych, planowanych kwotach poszczególnych części subwencji ogólnej oraz rocznych, planowanych na 2022 r. kwotach dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatków dochodowych, a także o rocznej, planowanej wysokości wpłat do budżetu państwa.

Niezależnie od powyższych zmian systemowych kontynuowane będą działania wspierające inwestycje samorządowe, czego wyrazem jest m.in. utworzenie Funduszu Polski ład: Program Inwestycji Strategicznych oferujący bezzwrotne wysokie dofinansowanie inwestycji samorządowych. W ramach pierwszego naboru programu przeznaczonych zostanie przeszło 23 mld zł na dofinansowanie inwestycji samorządowych.

Ponadto, część gmin, tych z mniejszym stopniem skanalizowania i zwodociągowania, otrzyma w 2021 r. subwencję na inwestycje wodno-kanalizacyjne na mocy uchwalonej w dniu 14 października br. ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 oraz ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Kwota tej subwencji wyniesie 4 mld zł.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów,
Funduszy i Polityki Regionalnej

Sekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

Sebastian Skuza

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Biuro Prezesa Rady Ministrów

Dotyczy sprawy: BPRM.606.11.10.2021(2)/DS